

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2603/2018
14.05.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милан Мелајац, адвокат из ..., против туженог „ББ“ ДОО ..., чији је пуномоћник Катарина Вуловић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3652/17 од 07.03.2018. године, у седници одржаној 14.05.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3652/17 од 07.03.2018. године.

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев туженог за накнаду трошкова по ревизији.

Образложење

Пресудом Другог основног суда у Београду П1 170/2014 од 08.02.2017. године, исправљене решењем истог суда П1 170/2014 од 19.04.2017. године, ставом првим изреке, одбијен је, као неоснован захтев тужиоца којим је тражио да се поништи, као незаконито решење туженог број ... од 02.07.2009. године и да се обавезе тужени да га врати на рад. Ставом другим изреке, одбачена је тужба у делу у коме је тражено да се обавезе тужени да тужиоца распореди на радно мето радника одржавања аутопута треће категорије. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженом на име трошкова поступка плати 198.000,00 динара. Допунским решењем истог суда од 19.07.2017. године, ставом првим изреке, обавезан је тужилац да туженом на износ трошкова парничног поступка од 198.000,00 динара плати законску затезну камату од 08.02.2017. године, док је ставом другим изреке одбијен захтев тужиоца да му тужени накнади трошкове парничног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3652/17 од 07.03.2018. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу првом и трећем изреке, тако што је поништено, као незаконито решење туженог број ... од 02.07.2009. године и обавезан тужени да тужиоца врати на рад у року од 15 дана

по пријему пресуде и у истом року му накнади трошкове поступка у износу од 329.500,00 динара, док је захтев туженог за накнаду трошкова парничног поступка одбијен. Ставом другим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђено решење садржано у ставу другом изреке првостепене пресуде. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 51.000,00 динара, док је захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка одбијен.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешене примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду применом члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11, 87/18), Врховни касациони суд је нашао да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, странке су 02.06.2004. године закључиле уговор о раду о уређивању међусобних права, обавеза и одговорности, према ком уговору тужилац је засновао радни однос код туженог 01.08.1986.године на неодређено време, да ради на радном месту радника за одржавање аутопута треће категорије. Чланом 16. тачком 3. наведеног уговора предвиђено је да тужени тужиоцу може да откаже уговор о раду ако не поштује радну дисциплину, односно његово је понашање такво да не може да настави рад код туженог, а тачком 8.ј истог члана да тужени тужиоцу може да откаже уговор о раду ако тужилац својом кривицом учини повреду радне обавезе – не придржавање императивних одредби Статута, општих аката и колективног уговора. Из решења туженог од 02.07.2009. године следи да је тужени тужиоцу отказао уговор о уређивању међусобних права, обавеза и одговорности од 02.06.2004. године због повреде радне дисциплине, јер 22.05.2009. године неоправдано није дошао на рад, да о разлозима недоласка на рад никог није обавестио, нити је свој изостанак оправдао потврдом лекара о наступању привремене спречености за рад у смислу прописа о здравственом осигурању, нити је на други начин оправдао свој изостанак са рада, и да је на тај начин остварио отказни разлог из члана 179. тачка 1. и 2. Закона о раду у вези са чланом 16. уговора о раду од 02.06.2004. године тачка 3. и тачка 8ј. Тужилац је уредно и на време упозорен о постојању отказних разлога у смислу члана 180. Закона о раду, а и синдикална организација, чији је тужилац члан обавештена је у смислу члана 181. Закона о раду о постојању отказних разлога за тужиоца, у вези чега је синдикат дао своје мишљење о упозорењу и о постојању разлога за отказ уговора о раду од 27.05.2009. године. Тужилац је 22.05.2009. године изостао са посла, пошто је претходно тражио и добио дозволу од свог непосредног руководиоца, ВВ, да подигне пошиљку у пошти.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је одбио захтев тужиоца, као неоснован, са образложењем да је спорно решење законито, јер је тужилац неоправдано изостао са посла 22.05.2009. године, сматрајући да то

што је тужилац претходно тражио дозволу од свог непосредног руководиоца, ВВ, да ујутру подигне пошиљку у пошти и да му је непосредни руководиоца то одобрио, да се то одобрење није односило на целодневно изостајање са посла и да је тужилац био дужан да након поште дође на посао.

Другостепени суд је, након одржане расправе, преиначио првостепену пресуду и поништио, као незаконито решење туженог од 02.07.2009. године и обавезао туженог да тужиоца врати на рад, применом члана 179. тачка 2. и 3. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/2005), тачка 16. став 3. уговора о раду о уређивању права, обавеза и одговорности закљученог 02.06.2004. године између странака и члана 63. тачка 1. Појединачног колективног уговора туженог, са образложењем да је тужилац тражио од непосредног руководиоца ВВ одобрење да 22.05.2009. године подигне пошиљку у пошти у ... и да га је добио и да се не може говорити о неоправданом изостанку са посла, а тим пре што ни уговором о раду, ни Појединачним колективним уговором туженог није конкретизована оваква врста повреде радне дисциплине, а тужиоцу је одсуствовање тога дана одобрено и није конкретизовано колико времена.

На утврђено чињенично стање, другостепени суд је правилно применио материјално право када је преиначио првостепену пресуду и поништио спорно решење туженог, као незаконито и наложио туженом да тужиоца врати на посао, због чега Врховни касациони суд налази да се ревизијом неосновано указује на погрешну примену материјалног права.

Чланом 179. став 1. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/2005), прописано је да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако за то постоји оправдани разлог који се односи на радну способност запосленог, његово понашање и потребе послодавца и то: тачком 2. ако запослени својом кривицом учини повреду радне обавезе утврђене општим актом или уговором о раду; тачком 3. ако запослени не поштује радну дисциплину прописану актом послодавца односно ако је његово понашање такво да не може да настави рад код послодавца.

Правилна је оцена другостепеног суда да тужени тужиоцу није могао да откаже уговор о раду применом отказног разлога из члана 179. став 1. тачка 2. и 3. Закона о раду, с обзиром на то да је тужилац од свог непосредног руководиоца ВВ тражио и добио одобрење да 22.05.2009. године подигне пошиљку у пошти у Наиме, да би послодавац могао запосленом да откаже уговор о раду на основу члана 179. став 1. тачка 2. и 3. Закона о раду потребно је да за то постоји оправдан разлог који се односи на радну способност запосленог, његово понашање и потребе послодавца и да запослени својом кривицом учини повреду радне обавезе утврђену општим актом или уговором о раду, односно да запослени не поштује радну дисциплину прописану актом послодавца. С обзиром да повреда радне обавезе и дисциплине, због које је тужиоцу отказан уговор о раду није утврђена општим актом туженог и уговором о раду, и како отказни разлог може бити само оно непоштовање радне дисциплине због којег запослени не може да настави рад код послодавца, односно да је реч о понашању које се не може толерисати зато што је, по разумној оцени, неподношљиво, што у конкретном случају није реч, то је правилан закључак другостепеног суда да је спорно решење туженог незаконито.

Наиме у правној ситуацији, када послодавац својим актом није одредио и утврдио понашање које представља повреду радне обавезе и дисциплине, по оцени овог суда није одређен отказни разлог због кога се запосленом може отказати уговор о раду. Отказни разлог односно понашање које представља повреду радне обавезе и дисциплине мора бити прописано актом послодавца или уговором о раду, јер запослени мора имати сазнање и свест о томе шта представља повреду радне обавезе и дисциплине и које су последице, односно које понашање може имати за последицу отказ уговора о раду. У конкретном случају тужилац није могао имати сазнање и свест о томе да његов изостанак са посла представља повреду радне обавезе и дисциплине која може имати за последицу отказ уговора о раду, с обзиром на то да повреда радне обавезе и дисциплине због које је тужиоцу отказан уговор о раду није прописана општим актом туженог, као послодавца, а ни уговором о раду, а при томе тужилац је тражио и добио дозволу од свог непосредног руководиоца, ВВ, да подигне пошљку у пошти тог дана.

Имајући у виду наведено и да је тужилац од свог непосредног руководиоца тражио и добио дозволу да 22.05.2009. године подигне пошљку у пошти у ..., и како није конкретизовано колико времена може да одсутује, то је правилна оцена другостепеног суда да је спорно решење туженог незаконито, а наводи ревизије о погрешној примени материјалног права нису основани.

С обзиром на то да је решење о отказу незаконито, тужени је у обавези да тужиоца врати на рад и распореди на одговарајуће послове, сходно члану 191. став 1. Закона о раду.

Са напред наведених разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија
Слађана Накић Момировић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић